

"Danskeren"

ET NYHEDS- OG OPBYGGESELS-
BLAD FOR DET DANSKE
FOLK I AMERIKA,
udgivet af

Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

"Danskeren" udkommer Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:

De Forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00
Bladet betales i Forskud.

Bestilling, Betaling, Adresseforandring
etc. med Undtagelse af Bidrag til
Bladets Indhold adresseres
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold —
Korrespondancer, Afhandlinger og andre
Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second
class matter.

Acceptance for Mailing at special
rate of postage, provided for in Section
1103, Act of Oct. 3, 1917, author-
ized on July 8, 1918.

Advertising rates made known upon
application.

I Tilfælde af, Bladet ikke modtages
regelmæssigt, bedes man klage til det
stedlige Postkontor. Skulde dette ikke
hjælpe, bedes man henvende sig til "Dan-
skeren's" Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk,
som averterer i Bladet, enten for at kø-
be hos dem eller for at faa Oplysning
om det averterede, bedes de altid om-
tale, at de saa Avertissementet i dette
Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Pastor J. Markussen død.

Der har før været meddelt her i Bladet, at Pastor Markussen var meget syg, og man mente, det led mod Enden. Ogsaa under Aarsmødet i Cedar Falls omtaltes, at man ventede hans Bortgang inden længe, og Mødet sendte ham en Broderhilsen. Saa i Søndags meldtes det os over Telefon, at han var død samme Dags Morgen, og at hans Begravelse var bestemt til Tirsdag Eftermiddag Kl. 1 fra Hjemmet. — Vor hjertelige Sympati med de sørgende! Haaber at kunne meddele nærmere om den hedengangne Broder senere.

Fra Den norske Frikirkes Aarsmøde.

En Organisationskomitee udtaler ifølge Referat i "Fkbl.", at "med Religionsskolen i Menighederne staar det meget tilbage at ønske paa de fleste Steder. Der burde ved dette Møde fattes saadanne Bestemmelser, der kunde hjælpe den Sag frem."

Organisationskomiteens Op-gave at komme Menigheder og Præster til Hjælp med Raad og Vejledning er ikke saa let at løse i Overensstemmelse med Menighedernes Ret og Frihed i deres egne Anliggender. Det vilde derfor være til Hjælp for Komiteen i dens Arbejde paa dette Omraade, hvis Aarsmødet kunde udtale sig om, hvorvidt Komiteen kunde træde til, hvor den finder det nødvendigt, uden særskilt Indbydelse. — En ret betegnende Udtalelse netop fra den Kant.

Hvorfor saa faa ny Præster.

En kanadisk presbyterianisk Præst anfører i en Prædikene, han lod offentliggøre, en Grund, som et Dagblad giver for, at saa faa melder sig til Præstegerningen. En Komite havde angivet som Grund til Præstemanglen "utilstrækkelig Løn tillige med Kalds- og Byttemetoder". Saa siger Bladet:

"Foruden alle disse Grunde er der det mere omfattende Spørgsmaal om det Greb, Religionen har paa Folket i det store og hele. Det er aabenbart, at dersom Folk følte Trangen til flere Præster, som det har følte Trangen til flere Soldater og flere Ammunitions-Arbejdere, saa vilde de faa dem uden Hensyn til, hvad det vilde koste. Eller dersom de følte Trangen til mere aandelig Fremvækst saa indtrængende, som de har følt Trangen til Krudt, saa kunde ingen Hindring stille sig imellem dem og deres Ønskers Maal." — Det rører et praktisk Syn paa Sagen.

Højere kristelig Dannelse.

Idet "The Lutheran" skriver om Skolearbejdet inden for "The

United Lutheran Church in America", siger det editorielt: "Kirke College'er af højere Grad betyder bedere uddannede Mænd for Præstegerningen og bedre uddannede Mænd og Kvinder til alle Stillinger i Livet. Board of Education holdt nylig Møde i New York City, og alt tyder paa, at det vil lade høre fra sig i Fremtiden. Sekretær Bauslin har sendt os en Del talende Traktater, der burde finde Vej til alle de af vore Hjem, der har Søner og Døtre, som søger højere Dannelse. De stikker eftertrykkeligt Hul paa mange Vildfarelser angaaende Dannelse — og deres Antal er Legio — og beviser afgørende, at saadan Dannelse, som kan erholdes i vore Kirke-Colleger, betaler sig, selv i Dollars og Cents, om ikke i højere Betydning. — Skoleraadet agter ogsaa at tage sig af lutherske unge Mænd og Kvinder i Universiteterne og har valgt Feltpræst Paul Krauss, der endnu er i Tjenesten, som Sekretær til at tage sig af Mændene og Miss Mary Markley, der er fordelagtig kendt inden for Kirken, til at arbejde blandt Kvinder."

Kirkens Organisation.

VI.

Denne Gang kommer vi til noget meget praktisk, noget rigtig nærliggende, nemlig hvem der bør høre til en Menighed. Det var jo ret naturligt, at dette Spørgsmaal gjorde sig stærkt gældende i Førstningen ved Opbyggelsen af en Frikirke her i Amerika af Indvandrere Moderkirken, Folkekirken. Der kan gaa forkert — og er sikker gaaet forkert — i to modsatte Retninger i Besvarelsen af dette Spørgsmaal. Det er galt, om de, der hører sammen, ikke slutter sig sammen og staar last og brast med hverandre til Menighedens Opbyggelse og i dens Arbejde. Der gives ingen gyldig Grund for en Kristen til at stille sig uden for Menigheden. Men det er ogsaa forkert, om uensartede, om Mennesker, der ikke har fælles Tro og Bekendelse, slutter sig sammen i en Menighed. Man har forsøgt at danne Menighed af Revl og Krat fra Moderkirken, og man har modsat forsøgt at danne rene Menigheder. Hvad er saa det rette? Vi mindes, at en af vore Professorer sagde, at ved Dannelsen af Menigheder var der væsentligt to Hensyn at tage — 1, at ingen i Menigheden blev en Skamplet paa det kristne Navn, og 2, at da der bruges Flertalstyrer i Menighedens Bestemmelser, maatte der vaages over, at et Flertal i Menigheden vilde, hvad ret er. Det var med nogen Skepticisme, vi betragtede denne Bestemmelse, skønt der jo ikke siges saa lidt i den. Men hvad siger Guds Ord, i dette Tilfælde vor Nytestamente, derom? Det mærkelige er, at ethvert Spor af Optagelse i Menigheden som hos os savnes. Vi har derimod Eksempler paa Udelukkelse af Menigheden. Lad os anføre Ef. 5, 26—27: "idet han rensede den (Menigheden) ved Vandbadet med et Ord, for at han selv kunde fremstille Menigheden for sig som herlig, uden Plet eller Rynke eller noget deslige, men for at den maatte være hellig og ulastelig." Det er det ideale, det er Maalet "en Menighed uden Plet eller Rynke." Men her staar jo "for at han selv kunde fremstille Menigheden for sig" o. s. v. Der findes ingen anden Autoritet i Kirken, der kan fremstille en saadan Menighed. Det Indtryk, man faar af Menighedsdannelsen i den apostoliske Tid, er, at Frelsens Ord forkyndes for de Mennesker, der vilde høre det, og de, der saa troede, hvad de hørte, de sluttede sig sammen, de udgjorde Menigheden paa ethvert Sted. Det maa her tages med i Be-

tragtning, hvad Jesus siger Mt. 16, 19; 18, 18 og Joh. 20, 23. Her omtales en Myndighed til at "binde" og "løse" og til at "forlade Synder" og "mægte Forladelse". Første Sted gives denne Myndighed til Peter paa hans Bekendelse af Jesus som Kristus og Guds Søn, paa andet Sted til Menigheden, og paa tredje Sted gives den til Disciple-ne, idet Herren aander paa dem og siger: "Modtager den Helligaaand." Og lad os saa i Forbindelse hermed se paa de Steder, hvor der berettes om Brugen af denne Myndighed — først som Bindende og Løsende. Det første Sted er Ap. Gr. det 5. Kap., hvor der berettes om Peters Afsløring af Annanias' og Saffiras Hykleri. De har løjet imod den Helligaaand. Menigheden fries fra denne Skamplet. Det andet Sted er Ap. Gr. 8. Kap., hvor Peter bruger Bindende og Løsende over for Simon Troldkarl, der vilde købe Gaven til at gøre Undere for Penge (V. 20—24). Et tredje Sted er 1. Kor. 5. Kap., hvor Paulus tugar den Mand, der lever i Utugt, som end ikke fandtes Hedningerne (V. 1—5). I alle disse Tilfælde (thi ogsaa om Simon siges, at han troede) bruges Bindende og Løsende over for Mennesker, der vilde blevet Skamplet paa Guds Menighed. Brugen af Løsende og Bindende ser vi paa de Steder, hvor der berettes, at Mennesker ved Daab optages i Menigheden. "De, som nu toge imod hans Ord, blev døbt, og der fejedes samme Dag omtrent tre Tusinde Sjæle til" (Ap. Gr. 2, 41). "Da svarede Peter: 'Mon nogen kan formene disse Vandet, saa de ikke skulde døbes, som de dog have faaet den Helligaaand lige saa vel som vi?' Og han befalede, at de skulde døbes i Jesu Navn" Kap. 10, 47—48). Det almindelige i den første Tid var altsaa, at de, der tog imod Ordet, modtoges med Glæde uden at underkastes nogen menneskelig Prøve. Det blev deres egen Samvittigheds Sag, om deres Forhold til Herren og Menigheden var ærligt. Først naar grove Brud viste sig, blev Kirketugt eller Bindende anvendt. Naturligvis lever vi under ikke saa lidt forskellige Forhold fra, hvad man levede under dengang. Men lad os spørge med Forsætning af, at der føres en sand Guds Ords Forkyndelse hos os:

1. Hvor turde nogen nægte at byde dem velkommen, der melder sig til Optagelse i Menigheden, og som erklærer sig enige med os i Bekendelse? 2. Hvor turde nogen nægte unge Mennesker, der efter at være undervist i Guds Ords Frelsessandheder begærer at aflægge den gode Bekendelse, Adgang til at dele Menighedens Goder og Arbejde? 3. Hvor turde nogen nægte selv Børn af Forældre, der staar uden for Menigheden, Daab, naar Menigheden annødes om at optage dem i sit Skød ved Daab? Det sidste er et abnormt Forhold, dels ogsaa naar unge Mennesker, hvis Forældre stiller sig udenfor Menigheden, konfirmeres. Men Forholdet rettes ikke ved Anvendelsen af Bindende og Løsende. Der er større Mulighed for at rette paa det ved Anvendelsen af Løsende og Bindende og saa ved at gøre alt muligt for at vogte og nære de Faar og Lam, der er kommen indenfor Menighedens Fold. — — — Brev fra Japan. Nr. 105. Af alt det Arbejde, jeg har prøvet at udføre er der i Grunden kun en Ting, som jeg ikke er helt glad ved, og det er Brevskrivningen. Der er ikke megen Tid til at overveje forhold, hvad eller hvorledes der skulde skrives, og der er ingen til at omskrive bagefter, saa selv om man ikke er tilfreds med det, kommer det alligevel til at gaa — fordi man nu ikke kan faa det bedre den Gang; saa haaber man paa næste Gang, og da bliver det ikke en Smule anderledes. Saa erfarer man bagefter at Ting er bleven misforstaaede og at man er bleven tillagt Tanker, man aldrig selv har haft, eller at man har givet Indtryk, som man aldeles ikke havde i Sinde at give. Derved bliver man undertiden ked af det og udsætter saa Brevskrivningen til en meget mere belejlige Tid; der er altid nok andet, man kan tage fat paa. Paa den anden Side har jeg fra de forskellige Hold modtaget Beviser paa at mine Breve, om de end er meget mangelfulde, dog er bleven læste, og paaskønnede mere end de fortjente; i den sidste halv Aars Tid har jeg endog haft flere af dem end ellers i de foregaaende Aar, jeg har været herude. Med hjerteligste Tak for hvert opmuntrende Ord i den Retning skal jeg nu igen forsøge at skrive lidt, uden at jeg dog tør love, at det bliver saa glat, at ingen kan støde sig. Obuchi skal jeg allerførst skrive om. Først dog en hjertelig Tak til en Brevskriver fra California, der sendte 10 Dollars til ham og til en anden i Minnesota, der sendte 10 Dollars til trængende Studenter i Almindelighed. Ligeledes Tak til Brevskriveren i Danskeren. Men — vi er bleven skuffede. Ikke at han har forandret sig, men en dygtigere Læge mente at det var alt for resikabelt, hans Bryst var ikke stærkt nok; Lungespidsene var ikke gode. Han fejler altsaa intet endnu, men Lægen var bange for at en slem Forkølelse rimeligvis vilde sætte sig saaledes paa Lungerne at han ikke vilde komme over det. Vi burde maaske have ladet ham faa denne Undersøgelse før Brevet om ham blev skrevet, men dels var han kommen til at se saa meget bedre ud og dels forsikrede den Læge, der en Gang hver Uge behandlede hans Næse, at der var aldeles intet af befrygte. Hvem af disse to Læger, der vil faa Ret, kommer Tiden til at vise, men med den Familiehistorie, han har, vovede vi selvfølgelig ikke at tilsidesætte den dygtigste Læges Udsagn. Sagen tjener maaske i al Fald til at beviser, at vi ikke er uforsigtige med at antage nye Studenter; den kan ogsaa vise en Skuffelse som vi møder nu og da. Personlig havde jeg ventet meget af den unge Knægt, da jeg kendte Familien og vidste hvor dygtige næsten alle dens Medlemmer har været. Han tog hjem til en Mors Søsters Hjem, men her forlangte Onkelen øjeblikkelig, at han først af alt skulde afsværge sin Tro og frasige sig alt Samkvem med de kristne. Han forsøgte at komme ind hos andre Slægtninge, men det lykkedes ikke, og nogle af dem prøvede at overtale ham til i det ydre at gaa ind paa den rige Onkels Krav for at faa et Hjem. Vi fik det ordnet saadan, at han nu er Opløser for vor blinde Evangelist, Ishimatsu, som blev færdig ved vort Seminar for 4 Aar siden, og nu arbejder her i Kumamoto, og har taget hjem ud paa Husbesøg og løber Ærinder for ham; men hver Aften gaar han saa paa en Aftenskole, hvor han lærer Bogholderi i Løbet af et Aar skulde han kunne blive færdig og faa Ansættelse i en Bank, saa han selv kan tjene sit Brød helt og fuldt. For Tiden faar han 10 Yen og et Værelse, men Kosten koster ham 10½ eller 11 Yen (35 sen pr. Dag) og Skolepenge, Bøger, o. l. løber op til 2 a 3 Yen om Maanedens. Pastor Nielsens var omtrent helt ene om at underholde ham et Aar, de sidste to Aar har Pastor Nielsen og jeg saa omtrentlig delt det ekstra Tilskud, han har behøvet for at leve. Nu vil han altsaa behøve ca. 2 Dollers om Maanedens i ekstra Tilskud for indeværende Aar. Men saa haaber vi, at han skal være i Stand til ikke alene at passe sig selv, men ogsaa hjælpe med i Arbejdet for Guds Rige, selv om det aldrig lykkes ham at blive Præst. Helt umuligt er det jo ikke, for kan han komme godt over de næste fem seks Aar, kan han maaske udvikle sig, saa der ikke længere er nogen Fare. Vil I ikke nok huske den lille foreldreløse og hjemløse Knægt i eders Bønner. Undertagen har afsværget sin Tro, kan han aldrig komme tilbage til Onkels Hus — det eneste Sted, han har kunnet kalde Hjem det sidste halve Snes Aar. Min Hustrus Sygdom maa jeg ogsaa nok sige et Ord om. Det gik meget smaadt og langsomt med at komme til Kræfter, hun holdt Sengen omtrent hele Tiden til Enden af Januar, da hun begyndte at være oppe nogle Timer hver Dag, men selv efter at Kræfterne vendte tilbage vedblev hun med at have en Del Feber hver Dag, som ingen Medicin syntes at kunne faa Bugt med. Mod Slutningen af Marts var hun dog omtrent færdig med det, og har siden den Tid følt sig betydeligt stærkere, end hun var for hun blev syg. Vi har haft en lille Tjenestepige, der kan gøre en Del af det Arbejde, der har været haardest ved hende om Vinteren, og det har vist hjulpet mere end nogen Medicin. Vi er hjertelig glade ved, at det er gaaet saa godt, og at der fra Helbredets Side ingen Hindring er for at kunne fortsætte herude; vi har jo levet os noget ind i Forholdene her og er ved at føle, at Japan er mere af et Hjemland for os end noget andet Land under disse Stjerner kan være for os. Netop i de sidste Dage er der kommen en hel Del Breve fra de forskellige Steder af vort Samfund, Elk Horn; Dickson, Alberta; Ferndale; Minnesota; Nebraska; da de jo nærmest var bestemt for hende skriver hun nok selv, saa snart hun kan faa Lejlighed; men jeg maa nok her bringe min hjerteligste Tak for den Deltagelse der er vist hende, og den Glæde man har beredt hende; Herren selv lønne alle, enten vi kender dem eller ikke, der har været med til at muliggøre vort Ophold herude! Næste Brev skal bringe Meddelelser om alle vore Studenter. Med hjertelig Hilsen til alle Japanmissionens Venner og Forbedere fra Eders Udsending J. M. T. Winther.

Fra Den danske Kirkes Aarsmøde.

"Den danske Kirke's 42. Aarsmøde holdtes i Des Moines, Ia., og begyndte Søndag den 15. ds. med Indvielsen af "Lutherkirken." Der var 33 Præster og over 90 Deleger til Stede. At der var saa mange Deleger til Stede i Forhold til det lave Antal af Præster kan man gøre sig begribeligt, naar man f. Eks. lægger Mærke til, at 4 Menigheder sendte hver 4, 5 Menigheder hver 3 og andre Menigheder sendte hver 2. (Vor forenede Kirkes Menigheder sender i Reglen kun 1 Deleget, og naar en Menighed har 50 eller flere mandlige Medlemmer over 21 Aar har den Ret til at sende 2 Deleger). Tirsdag Morgen begyndte man at gennemgaa Indberetningen fra Komiteen til Formandens Aarsberetning, der særlig havde peget paa den herskende Præstemangel. I den efterfølgende Diskussion faldt der mange rammende

og slaende Udtalelser. Her skal blot gengives nogle enkelte. P. Kjølhede: Kan vi ikke leve og virke som danske Kristne, maa vi rejse til Danmark. K. C. Bodholdt til Menighederne: Naar I vrager de Mænd, vi udsender, fortjener I ingen. Hvorfor vrager Menighederne de ældre Præster? Svaret maa blive: Menighederne kræver en anden Aand og Forkyndelse end tidligere. Hakon Jørgensen mente, at Skellet imellem ældre og yngre Præster søgtes udvidet; men dette bør ikke ske. Dorf troede dog ikke, det var Aldersgrænsen, der gør sig gældende; men det er de Strømninger, som mødes. Vi har ikke forberedt os paa Fremtiden. For mange Præster fra Danmark har ledet Udviklingen, og de rejste saa hjem, naar de havde været her en kort Tid. Bodholdt anbefalede at faa oprettet en Kasse, hvorfra Studenter kan faa Hjælp til at studere videre paa engelske Skoler. De, der saa ønskede Engelsk, kunde her træde hjælpende til. Der blev lagt Vægt paa, at man ønskede, de unge skulde søge engelske lutherske Præstekoler, som var bleven anbefalet af Komiteen. Præsterne Søholm og Chr. Falk bragte under Mødet en Hilsen fra den forenede dansk luth. Kirke, hvilken modtoges med Tak. Ligeledes var Pastor I. Madsen, Brush, Colo., til Stede. Pastor P. Gotke udvalgte til at repræsentere Samfundet i de kommende to Aar i Lutheran Council; det paalagdes ham, ikke at underskrive nogen Trosbekendelse. Angaaende Skolen i Des Moines vedtoges følgende Forslag: Der dannes et Fond paa \$100,000 for Grand View College. Fondets Hovedsum skal altid staa urørlig. Dets Renter skal bruges til Fremme af Skolens Virksomhed efter nærmere fastsatte Regler, som udarbejdes af Samfundets Styrelse og Skolens Forstander og fremlægges for næste Aarsmøde. Renterne maa ikke bruges, for Fondet har naaet en Størrelse af \$50,000. Fondet administreres af Styrelsen for "Den danske evangeliske lutherske Kirke i Amerika". Flere Tusinde Dollars blev straks subscriberet. Men ellers valgte en Komite til at foretage Indsamlingen. Den bestaar af: W. N. Hostrop, Cedar Falls, Ia., Formand; O. C. Olsen, Omaha, Nebr.; og P. C. Bodholdt, Newell, Ia. Onsdag Aften talte General Sekretær for K. F. U. M., København, Gunnar Engberg. Hans Emne var: Danmark under Krigen; og særlig berørte han Sønderjylland og den gensidige Glæde ved Tanken om Genforeningen. Det var en stor Oplevelse at høre nævnte Tale, der selv sagt greb Forsamlingen med Alvor og Glæde. Der blev optaget en stor Kollekt til Hjælp til trængende Sønderjyder, ligesom Gunnar Engberg fik følgende Hilsen med hjem: Samtidig med at Aarsmødet udtaler sin Tak til Kandidat Engberg for hans Oplysninger om Forholdene i Danmark og Sønderjylland, beder vi ham bringe det danske Folk og Sønderjyderne vor Hilsen og meddele dem vor Deltagelse i Glæden over den forestaaende Genforening, og vi udtaler det Haab, at vort Fædreland fremdeles maa være blandt Lederne i aandelig, politisk og økonomisk Udvikling. Da Redaktør Holst, Cedar Falls, Ia., meddelte, at han agtede at ophøre med Udgivelsen af "Børnebladet", blev han anmodet om at fortsætte et Aar til, for at Samfundet i Mellemtiden kunde faa Anledning til at afgøre, om det vilde fortsætte Udgivelsen. En Komite til at overveje dette kom til at bestaa af P. W. Holm, Denmark, Kansas, Dora Lauritsen, Viborg, S. D., og Sigrød Østergaard, Askov, Minn. Til Slut foretoges Valg af Embedsmænd. Til Samfundets